

FIȘA DISCIPLINEI

EDUCAȚIA GRUPURILOR DEZAVANTAJATE (MINORITĂȚI ETNICE, GRUPURI VULNERABILE)

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Psihologie și Științe ale Educației
1.3. Departamentul	Științe ale Educației
1.4. Domeniul de studii	Științe ale Educației
1.5. Ciclul de studii	Master
1.6. Programul de studii / Calificarea	Management educațional
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență (IF)

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Educația grupurilor dezavantajate (minorități etnice, grupuri vulnerabile)				Codul disciplinei	PMR4143
2.2. Titularul activităților de curs		Lect. univ. dr. Olga Chiș					
2.3. Titularul activităților de seminar		Lect. univ. dr. Olga Chiș					
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	DA

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	14	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					26
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					8
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					2
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				58	
3.8. Total ore pe semestru				100	
3.9. Numărul de credite				4	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	de curriculum: Cunoștințe de specialitate în domeniul educației și al psihologiei educaționale, politici educaționale și metodologii didactice.
--------------------	---

4.2. de competențe	Competențe de comunicare interculturală, empatie, gândire critică, planificare educațională și analiză a nevoilor grupurilor vulnerabile.
--------------------	---

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Platforma elearning a UBB și sală de curs echipată corespunzător: tablă (smart), videoproiector, ecran, laptop/PC, conexiune la Internet, flipchart pentru întâlnirile față în față
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sală de seminar dotată cu tablă (smart), videoproiector, ecran, laptop/PC, conexiune la Internet, flipchart

6.1. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	- organizeze și să coordoneze activități educaționale relevante pentru sprijinirea grupurilor dezavantajate în instituții educaționale; - elaboreze programe și proiecte de dezvoltare instituțională care vizează incluziunea minorităților etnice și a grupurilor vulnerabile; - identifice și să gestioneze parteneriate educaționale cu ONG-uri, autorități locale și alți actori relevanți pentru susținerea grupurilor dezavantajate; - identifice surse de finanțare națională și europeană pentru implementarea proiectelor educaționale adresate acestor grupuri.
Competențe transversale	- comunicarea și cooperarea eficientă cu membrii comunităților dezavantajate și cu profesioniștii implicați; - dezvoltarea și managementul carierei în contexte educaționale multiculturale; colaborare interprofesională, comunicare interculturală, planificare strategică și evaluare socială adaptate grupurilor vulnerabile.

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul este capabil să: RÎ.1.1. opereze cu conceptul de management educațional și să cunoască componentele acestuia; RÎ.1.2. cunoască sarcinile profesionale ale managerului educațional și să le îndeplinească cu responsabilitate, în contexte de diversitate; • RÎ.1.3. realizeze demersuri și să ia decizii manageriale pentru a sprijini obiectivele strategice ale instituțiilor educaționale, cu accent pe echitate și incluziune; • RÎ.1.4. utilizeze strategic un ansamblu de cunoștințe, abilități și valori pentru rezolvarea situațiilor problematice legate de incluziunea educațională a grupurilor dezavantajate; • RÎ.1.5. realizeze managementul curricular prin integrarea paradigmatelor, modelelor și practicilor contemporane incluzive; • RÎ.1.6. elaboreze programe și proiecte de dezvoltare a instituției educaționale în beneficiul grupurilor vulnerabile; • RÎ.1.7. realizeze managementul parteneriatelor educaționale relevante pentru incluziune; • RÎ.1.8. identifice surse de finanțare națională și europeană pentru proiecte adresate minorităților și grupurilor vulnerabile; • RÎ.1.9. elaboreze și să gestioneze documente oficiale ale instituției educaționale în raport cu proiectele de incluziune.
------------	---

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Aptitudini	Studentul este capabil să: • RÎ.2.1. conștientizeze importanța managementului schimbării în instituțiile educaționale și să evalueze impactul acesteia asupra grupurilor dezavantajate; • RÎ.2.2. evalueze riscurile și situațiile de criză din școli și să identifice măsuri incluzive de remediere; • RÎ.2.3. evalueze interacțiunile umane și să propună măsuri pentru prevenirea crizelor relaționale în contexte multiculturale; • RÎ.2.4. evalueze calitatea educației din perspectiva satisfacției și a participării active a grupurilor vulnerabile; • RÎ.2.5. evalueze performanța profesională a colegilor și să propună măsuri pentru dezvoltarea competențelor de lucru în contexte educaționale incluzive; • RÎ.2.6. identifice nivelul de stres profesional în echipele educaționale și să formuleze soluții pentru sprijinul personalului care lucrează cu grupuri defavorizate.
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru a: • RÎ.3.1. aplice principii de comunicare managerială incluzivă în relație cu membrii organizației școlare și cu comunități dezavantajate; • RÎ.3.2. gestioneze relații interpersonale în instituții educaționale diverse din punct de vedere cultural și social; • RÎ.3.3. promoveze un management participativ, democratic și descentralizat în educație; • RÎ.3.4. acorde sprijin managerial altor actori educaționali implicați în proiecte de incluziune; • RÎ.3.5. manifeste o atitudine deschisă și constructivă în raport cu colegii și comunitățile dezavantajate; • RÎ.3.6. comunice asertiv cu personalul educațional implicat în proiecte cu caracter social-educativ; • RÎ.3.7. dezvolte și să mențină relații profesionale durabile cu decidenții locali și actorii comunitari implicați în sprijinirea educației incluzive; • RÎ.3.8. elaboreze și să aplice strategii de marketing educațional pentru promovarea imaginii instituțiilor care sprijină grupurile vulnerabile.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Formarea competențelor de analiză și intervenție educațională în contextul lucrului cu grupuri dezavantajate și minorități etnice.
7.2 Obiectivele specifice	• Definirea și clasificarea grupurilor vulnerabile în sistemul educațional. • Analiza barierelor de acces și participare școlară. • Elaborarea de strategii educaționale incluzive. • Exersarea colaborării cu instituții și ONG-uri pentru incluziunea grupurilor dezavantajate.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
C1. Educația grupurilor dezavantajate: cadru conceptual și definiții Termeni-cheie: dezavantaj, vulnerabilitate, excluziune socială	Prelegere interactivă Analiză de text	Introducere teoretică și contextualizare în realitatea educațională românească

Cadre legislative și politici educaționale în domeniu		
C2. Categoriile de grupuri dezavantajate: minorități etnice, grupuri vulnerabile, persoane cu dizabilități Caracteristici, nevoi educaționale, drepturi și riscuri asociate	Prelegere Studiu de caz	Exemple ilustrative și date statistice actualizate
C3. Incluziunea educațională și echitatea: concepte și practice Principii de bază ale educației incluzive Obstacole în calea echității educaționale	Dezbateri Expunere interactivă	Legături cu curriculumul național și inițiative europene
C4. Strategii pedagogice pentru sprijinirea elevilor din grupuri dezavantajate Adaptări curriculare Metode de predare diferențiată	Exercițiu aplicativ Brainstorming	Focus pe exemple de bună practică
C5. Rolul școlii, al cadrelor didactice și al comunității în susținerea incluziunii Cooperarea cu părinții și actorii comunitari Rolul echipelor multidisciplinare	Studiu de caz Prelegere	Valorificarea colaborărilor interinstituționale
C6. Interculturalitate și sensibilitate culturală în educație Comunicarea interculturală în contextul școlar Evitarea stereotipurilor și prejudecăților	Prelegere Simulare de situații	Promovarea respectului pentru diversitate
C7. Programe și proiecte educaționale pentru sprijinirea grupurilor dezavantajate Exemple naționale și europene Surse de finanțare și sustenabilitate	Prelegere Invitat special	Legătura cu practica educațională și inițiative recente

Bibliografie:

- Balogh, Marton, Negrea, Natalia (2005) – Managementul proiectelor europene, Ed. Accent, Cluj – Napoca.
- Bocoș, M., Răduț, R., Chiș, O. (2016), Dictionar praxiologic de pedagogie. Volumul I: A-D1/2016, Editura Paralela 45, Pitești.
- Bocoș, M.D., Chiș, O., Răduț-Taciu, R. (2015), Tratat de management educațional pentru învățământul primar și preșcolar, Editura Paralela 45, Pitești.
- Ciascai, L. (2012) – Management de proiect, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- European Commission (1998) – PHARE Program – Annual Report.
- Look, D. (1996) – Project Management (sixth edition), A Gower, University Press, Cambridge, Great Britain.
- Mogonea, R. (2014), Managementul programelor și proiectelor educaționale, Presa Universitară Clujeană.
- Opran (coord.), Stan, C., Năstasă, S., Abaza, S., Bogdan – Managementul proiectelor, Editura Comunicare.ro, București, 2002.
- Weiss, Joseph, Wysocki, Robert (1994) – 5 Phase project management, Addison Wesley –Publishing Company.
- Chiș, O. (2013). Structuri de formare pentru educația grupurilor dezavantajate. Editura Eikon, Cluj-Napoca.
- Chiș, V. (2002). Provocările pedagogiei contemporane. Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- Chiș, V. (2005). Pedagogia contemporană. Pedagogia pentru competențe. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca.

- Ciolan, L. (2000). Pași către școala interculturală. Editura Corint, București.
- Ciolan, L. (2008). Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar. Editura Polirom, Iași.
- Freire, P. (1998). Pedagogy of Freedom: Ethics, Democracy, and Civic Courage. Rowman & Littlefield, Maryland.
- Gardner, H. (1993). Multiple Intelligences: The Theory in Practice. Basic Books, New York.
- Ionescu, M., Chiș, V. (coord.) (2001). Pedagogie. Suporturi pentru formarea profesorilor. Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- Vărsmaș, T., Mușu, I. (1998). Educația integrată a copiilor cu cerințe speciale. Asociația RENINCO România, București.
- Ghidul formatorului – Relația școală-comunitate, PHARE RO 0104.02.
- Site-ul Ministerului Educației Naționale: <http://www.edu.ro>

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
S1. Studiu de caz: parcurs educațional al unui elev dintr-un grup vulnerabil	Studiu de caz Discuție dirijată	Analiză critică și reflecție personală
S2. Analiza unei politici educaționale privind incluziunea școlară	Lectură de documente Dezbateri	Documente internaționale și legislație românească
S3. Evaluarea nevoilor educaționale ale unui grup dezavantajat	Lucru în echipă Exercițiu practic	Adaptări concrete în scenarii de predare
S4. Proiectarea unui plan de intervenție educațională pentru un grup vulnerabil	Exercițiu aplicativ Simulare	Aplicație practică a conținuturilor teoretice
S5. Strategii de combatere a discriminării în școală	Brainstorming Joc de rol	Centrat pe empatie și comunicare eficientă
S6. Prezentarea unui program sau proiect educațional destinat incluziunii	Prezentare individuală sau pe echipe Feedback colegial	Pitching de proiecte inspirate din realitate
S7. Reflecție critică: rolul personalului educațional în promovarea echității	Discuție în cerc Scriere reflexivă	Conștientizare și angajament etic

Bibliografie:

- Balogh, Marton, Negrea, Natalia (2005) – Managementul proiectelor europene, Ed. Accent, Cluj – Napoca.
- Bocoș, M., Răduț, R., Chiș, O. (2016), Dictionar praxiologic de pedagogie. Volumul I: A-D1/2016, Editura Paralela 45, Pitești.
- Bocoș, M.D., Chiș, O., Răduț-Taciu, R. (2015), Tratat de management educațional pentru învățământul primar și preșcolar, Editura Paralela 45, Pitești.
- Ciascai, L. (2012) – Management de proiect, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- European Commission (1998) – PHARE Program – Annual Report.
- Look, D. (1996) – Project Management (sixth edition), A Gower, University Press, Cambridge, Great Britain.
- Mogonea, R. (2014), Managementul programelor și proiectelor educaționale, Presa Universitară Clujeană.
- Opran (coord.), Stan, C., Năstasă, S., Abaza, S., Bogdan – Managementul proiectelor, Editura Comunicare.ro, București, 2002.
- Weiss, Joseph, Wysocki, Robert (1994) – 5 Phase project management, Addison Wesley –Publishing Company.
- Chiș, O. (2013). Structuri de formare pentru educația grupurilor dezavantajate. Editura Eikon, Cluj-Napoca.
- Chiș, V. (2002). Provocările pedagogiei contemporane. Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- Chiș, V. (2005). Pedagogia contemporană. Pedagogia pentru competențe. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca.
- Ciolan, L. (2000). Pași către școala interculturală. Editura Corint, București.
- Ciolan, L. (2008). Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar. Editura Polirom, Iași.

- Freire, P. (1998). *Pedagogy of Freedom: Ethics, Democracy, and Civic Courage*. Rowman & Littlefield, Maryland.
- Gardner, H. (1993). *Multiple Intelligences: The Theory in Practice*. Basic Books, New York.
- Ionescu, M., Chiș, V. (coord.) (2001). *Pedagogie. Suporturi pentru formarea profesorilor*. Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- Vrăsmaș, T., Mușu, I. (1998). *Educația integrată a copiilor cu cerințe speciale*. Asociația RENINCO România, București.
- Ghidul formatorului – Relația școală-comunitate, PHARE RO 0104.02.
- Site-ul Ministerului Educației Naționale: <http://www.edu.ro>

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei sunt corelate cu cercetarea academică, politicile de incluziune socială, standardele educaționale și cerințele formulate de instituțiile și organizațiile active în domeniul educației pentru grupuri dezavantajate. Acestea răspund nevoii de formare a unor profesioniști capabili să elaboreze, implementeze și să evalueze programe educaționale adaptate nevoilor minorităților etnice, copiilor aflați în risc de excluziune și altor categorii vulnerabile. Disciplina valorifică bune practici internaționale, direcțiile promovate de UNESCO, UNICEF, UE și alți actori globali și locali implicați în protejarea dreptului la educație echitabilă pentru toți.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	• Înțelegerea conceptelor despre incluziune și echitate • Capacitatea de analiză critică • Claritate și coerență argumentativă	Examen scris (grilă și eseu)	50%
10.5 Seminar/ laborator	• Participare active • Calitatea aplicațiilor practice • Creativitatea și aplicabilitatea programelor de incluziune	Portofoliu educațional Prezentare de echipă	40%
Punct din oficiu			10%
10.6 Standard minim de performanță			
Înțelegerea a minimum 70% dintre conceptele prezentate la cursuri și aplicarea corectă a unei metode de intervenție pentru grupuri vulnerabile, în cadrul unei activități proiectate individual sau în echipă.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă
---	--

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu *Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic*, se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

								
--	--	--	---	---	--	--	--	--

Data completării:
30 martie 2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:
31 martie 2025

Semnătura directorului de departament